

ชื่ออื่น : กระบาก กะหด จำปา จำปาใบเล็ก ช้าม่วง ตาม ปากขาว ปีก

ไม้ต้น สูงได้ถึง 50 ม. พุพอนสูงได้ถึง 3 ม. ชันสีขาวขุ่น มีขนสั้นนุ่มตามกิ่งอ่อน ทูใบด้านใน ช่อดอกกลีบเลี้ยง และกลีบดอกด้านนอก ทูใบรูปใบหอกหรือรูปแฉบ ยาว 5-8 มม. ในรูปขอบขนาดหรือรูปใบหอก ยาว 8-20 ซม. แผ่นใบเคลือบ เส้นแขนงใบข้างละ 12-20 เส้น เรียงจะดก กิ่งขอบใบไม่มีชัดเจน ก้านใบยาว 1.5-3 ซม. ช่อดอกยาวได้ถึง 20 ซม. ก้านดอกยาว 1-2 มม. กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 3 มม. กลีบดอกรูปไข่แกมรูปขอบขนาด ปลายกลีบมน ยาว 7-8 นм. เกสรเพศผู้ 15 อัน อับเรณู ยาว 1-2 นม. ปลายมีรยางค์สั้น ๆ เป็นติ่งแหลม ฐานก้านเกสรเพศเมียไม่มีชัดเจน ก้านเกสรเพศเมียยาวประมาณ 1 นม. ยอดเกสรจัก 3 พู ไม่มีชัดเจน หลอดกลีบเลี้ยงมีขนประปราย ปีกยาว 2 ปีก ยาว 10-15 ซม. ปีกสั้น 3 ปีก ยาว 1-3 ซม. ผลเดี่ยวฝาแน่นหนา กลางประมาณ 1 ซม.

พบที่อินเดีย บังกลาเทศ พม่าตอนล่าง และคาบสมุทร猛烈ตอนบน ในไทยพบกระจายห่าง ๆ ทางภาคเหนือ ภาคตะวันตกเฉียงใต้ที่กาญจนบุรี และภาคใต้ ขึ้นตามป่าดิบแล้ง และป่าดิบชื้น ความสูง 300-700 เมตร เป็นไม้วงศ่ายางที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของไทย พับที่อุทยานแห่งชาติภูสินมาตรา (ต้นกระบากใหญ่) จังหวัดตาก มีเส้นรอบวงถึง 16 เมตร สูงประมาณ 50 เมตร ชื่อ ช้าม่วง เป็นชื่อที่เรียกทางภาคใต้หมายถึงคล้ายมะม่วง ตามลักษณะใบอ่อนที่มีสีม่วง

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnamesci=Anisoptera%0scaphula%0Kurz>

ภาพประกอบ : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordsnamesci=Anisoptera%0scaphula%0Kurz>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

